

ACCESUL LA INFORMAȚIILE DE INTERES PUBLIC

1. Ce sunt informațiile de interes public ?

În conformitate cu articolul 2, litera b) din Legea 544/2001 "prin informație de interes public se înțelege orice informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informației".

Informațiile de interes public pot fi împărțite în informații "la cerere" și informații "din oficiu".

Informațiile furnizate la cerere sunt acele informații pentru care furnizarea este posibilă numai în urma unei solicitări. Fiecare cetățean poate solicita informații de interes public :

- verbal, adresându-se birourilor de informare publică sau persoanelor responsabile de informare publică. În cazul în care este disponibilă, informația solicitată va fi furnizată pe loc. Dacă nu este posibil acest lucru, va fi îndrumat să depună o solicitare în scris.
- în scris, cererile pot fi adresate pe suport de hârtie sau electronic (e-mail). Solicitarea în scris a informațiilor de interes public se completează conform modelului de mai jos (*anexa 1). Răspunsul poate fi solicitat și pe suport electronic (e-mail) dacă birourile de informare publică dețin mijloacele tehnice necesare.

Informațiile de interes public din oficiu sunt acele informații pe care instituțiile și autoritățile publice sunt obligate să le facă publice fără a exista o solicitare în acest sens. Conform Legii 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, informațiile din oficiu trebuie să fie disponibile la punctele de informare-documentare ale instituțiilor și autorităților publice, în Monitorul Oficial sau în mijloacele de informare în masa, precum și în publicațiile proprii sau în pagina de internet.

Informațiile care se furnizează din oficiu sunt:

- actele normative în baza cărora autoritățile sau instituțiile publice respective funcționează și sunt organizate;
- modul în care sunt organizate instituțiile sau autoritățile, atribuțiile departamentelor, programul de funcționare și programul de audiențe;
- numele și prenumele persoanelor din conducerea autorității sau a instituției publice și ale funcționarului responsabil cu difuzarea informațiilor publice;
- coordonatele prin care poate fi contactată instituția sau autoritatea: denumirea instituției, sediul, numerele de telefon, fax, adresa de e-mail și adresa paginii de internet;
- sursele financiare, bugetul și bilanțul contabil al instituțiilor publice;
- programele și strategiile adoptate de fiecare instituție și autoritate în parte;
- lista cu documentele considerate de interes public;
- lista categoriilor de documente produse și/sau gestionate de instituțiile și autoritățile respective, potrivit legii;

- modalitățile prin care pot fi contestate deciziile autorităților sau instituțiilor publice în cazul în care o persoană se consideră vătămată în ceea ce privește exercitarea dreptului de a avea acces la informațiile de interes public.

2. Cât te costă accesul la informațiile de interes public ?

Accesul la informațiile de interes public este gratuit. Cetățenii care solicită informații de interes public nu trebuie să plătească pentru serviciile de cautare și identificare a informației solicitate dar, în cazul în care solicită copii după documente oficiale, trebuie să suporte contravaloarea serviciilor de copiere.

3. În cât timp trebuie să ti se răspundă ?

Autoritățile și instituțiile publice au obligația de a răspunde în scris la solicitare, în termen de 10 zile lucrătoare de la depunerea cererii. În cazul în care durata necesară pentru identificarea informației solicitate depășește acest termen, solicitantul va primi răspunsul în cel mult 30 de zile lucrătoare de la depunerea cererii și va fi înștiințat despre acest fapt în cel mult 10 zile. În cazul în care informația pe care o solicita este considerată a fi o informație exceptată de la liberul acces, în cel mult 5 zile lucrătoare va fi înștiințat în scris despre acest fapt.

4. Ce faci dacă nu ți se răspunde sau ești nemulțumit de răspuns ?

În cazul în care un cetățean consideră că i-a fost încălcat dreptul de liber acces la informațiile de interes public, poate depune o reclamație. Aceasta trebuie făcută în cel mult 30 de zile de la comunicarea refuzului explicit sau tacit al instituției. Reclamația trebuie adresată conducătorului autorității sau instituției căreia i-a fost adresată solicitarea, iar acesta este obligat ca, în urma unei anchete administrative, să dea un răspuns în cel mult 15 zile de la înregistrarea plângerii. Dacă reclamația este întemeiată, răspunsul va conține informațiile de interes public solicitate inițial și va menționa sancțiunile disciplinare aplicate funcționarului vinovat.

Dacă un cetățean apreciază că i-a fost încălcat dreptul de liber acces la informațiile de interes public, se poate adresa și justiției, printr-o plângere făcută fie după trecerea timpului legal în care autoritatea publică sau instituția publică are obligația să răspundă, fie după răspunsul autorității publice sau instituției publice la reclamația administrativă (dar în termen de 30 de zile de la expirarea termenului legal de primire a răspunsului la solicitarea inițială). Instanța poate obliga autoritatea publică sau instituția publică să furnizeze informațiile de interes public solicitate și să plătească daune morale și/sau patrimoniale. Dacă persoana care a înaintat plângerea nu este mulțumită de hotărârea instanței, aceasta poate fi atacată prin recurs la Curtea de Apel. Decizia Curții de Apel rămâne definitivă și irevocabilă. Atât acțiunea depusă la prima instanță, cât și recursul de la Curtea de Apel sunt scutite de la plata taxei de timbru.